

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 50 (349)

Włocławek, sobota wieczora 1/2 marca 1947 roku.

Cena 3 złote

O trwałe pokój | Zacieśnienie dobrych stosunków między Mocarstwami

Przemówienie ministra Bevina

Przeprowadzone ostatnio rozmowy polsko-francuskie dały w wyniku zgodne poglądy na to, że sojusz polsko-francuski z 1921 roku musi otrzymać nową treść, dostosowaną do obecnych warunków.

Jak stwierdził min. Modzelewski, słabą stroną przestarzałego sojuszu była ta okoliczność, że Francja była związana paktami ze Związkiem Radzieckim oraz Polską, lecz nie było wówczas paktu polsko-radzieckiego. Przyjaciele naszych przyjaciół zamiast być naszymi przyjaciółmi, byli przez nas uważani za wrogów.

Obecnie pakt nowy będzie oparty na sojuszu Francji ze Związkiem Radzieckim oraz na sojuszu Polski ze Związkiem Radzieckim.

Polska i Francja zobowiązują się do okazywania sobie wzajemnej pomocy w wypadku agresji niemieckiej.

We wszystkich rozmowach ministra Modzelewskiego z prezydentem Francji, premierem i wicepremierem podkreślono, że Francja ma pełne zrozumienie dla roli, jaką Polska dziś odgrywa i jaką odegra jutro.

W sprawie zagadnienie niemieckiego poglądy Polski są zgodne z poglądami Francji. Odszkodowania niemieckie mają być użyte przede wszystkim do odbudowy krajów zniszczonych przez Niemców. Francja nie posiada żadnych zastrzeżeń co do granicy polsko-niemieckiej i poprze je całkowicie na konferencji w Moskwie.

Polska znów popiera starania Francji o gospodarcze związanie Zagłębia Saary z Francją. Zagłębie Ruhry nie może być więcej arsenałem Niemiec, musi ono służyć gospodarczej odbudowie Europy.

Nowy sojusz polsko-francuski będzie prawdziwym sojuszem. Będzie on oparty na wspólnym pragnieniu pokoju, na wspólnym dążeniu do postarcenia zagadnienia niemieckiego na takiej płaszczyźnie, by nie stanowiło groźby dla pokoju.

Polska przedwojenna nie prowadziła wspólnej polityki z Francją, zdążającą do „okrążenia Niemiec”. Dlatego też przed wojną wydano na fortyfikację granicy polsko-niemieckiej sumę 2 milionów złotych, podczas gdy na ufortyfikowanie Polesia wydano 70 milionów złotych.

Z drugiej strony Francja przed wojną również nie doceniała sojuszu z Polską. „Nie chcemy się bić za Gdańsk” wolano w Paryżu. Wkrótce po tych okrzykach Francuzi zrozumieli, że trzeba było bić się także i za Paryż.

Dzisiaj obie strony wiedzą doskonale, gdzie jest ich wspólny wróg i jak należy postępować. W ten sposób wróg ten był nieszkodliwy. Właśnie dlatego wysunięta się na czoło zagadnienia politycznych sprawa sojuszu Francji z Polską, który w oparciu o sojusz Francji z ZSRR i z Czechosłowacją będzie uzupełniony sojuszem polsko-

LONDYN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym odbyła się w Izbie Gmin debata, w czasie której głos zabrał na wstępie minister spraw zagranicznych Bevin, omawiając zagadnienie polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii na tle sytuacji międzynarodowej.

W toku przemówienia swego poruszył on wszystkie aktualne zagadnienia doby obecnej, szczegółowo analizując poszczególne wydarzenia.

Odnosnie portu w Trieście minister Bevin wypowiedział się za udostępnieniem go również Polsce, Austrii, Węgrom i Czechosłowacji, w ten sposób, aby mogły z niego korzystać.

Przechodząc do zagadnienia Niemiec minister stwierdził, że pragną one wykorzystać wszelkimi sposobami wszystkie okoliczności i że nieporozumienia pomiędzy Mocarstwami mogłyby stać się korzystne dla ich sprawy.

Co do ustroju Niemiec, to minister Bevin podkreślił zdanie rządu brytyjskiego skłaniające się do oparcia się o zasadę federacji.

Zdaniem Bevina konferencja moskiewska będzie wstępą fazą do zawarcia traktatu z Niemcami i przygotowaniem do dalszych obrad, które nastąpią w terminie późniejszym.

Odnosnie stanowiska Francji co do zagadnienia Ruhry i zagłębia Saary,

to w zasadzie rząd brytyjski stoi na tym samym co Francja stanowisku, z tym jednak, że rozstrzygnąć należy kwestię granic terytorialnych tego rozwiązania.

Odnosnie Polskich Ziem Odzyskanych minister Bevin podkreślił trudności powstające w związku z akcją przesiedlania do stref brytyjskiej i amerykańskiej.

Przechodząc z kolei do traktatu anglo-radzieckiego, minister zwrócił uwagę na konieczność rewizji niektórych punktów, które wskazał już generalissimus Stalin.

Mocarstwa będą dążyć do utrzymania ścisłego przymierza państw Stanów Zjednoczonych, Związku Radzieckiego, Francji i Wielkiej Brytanii, co jest zasadniczym postulatem utrzymania trwałego pokoju w Europie i na świecie.

W toku dalszych przemówień wygłoszonych w tym dniu omówiono zagadnienie stosunków Anglii z południową Europą, które zacieśniają się na polu kulturalnym i gospodarczym.

Znowu tajemnicze bomby

LONDYN (obsł. wł.). Mieszkańcy wybrzeża Yorkshire, przed kilku dniami zostali zaalarmowani dziwnym a jednocześnie niepokojącym zjawiskiem.

Oto w godzinach nocnych zbudził ich huk silnych detonacji, po czym ujrzeli przeraźliwie oświetlający odblask łuny.

W pierwszej fazie tego zjawiska niepokój był tak wielki, że nikt nie zdążył nawet zaalarmować władz.

Dopiero po jakimś czasie przybyli przedstawiciele wojska, którzy stwierdzili, że detonacje zostały spowodowane przez tajemnicze pociski, które padły na wybrzeżu Yorkshire.

Pociski te zawierają wewnątrz około czterdziestu ładunków w kształcie cygar.

Istnieje mniemanie, że pociski te są nową tajemniczą bronią niemieckich wynalazców. Badania ładunku oraz składu pocisków są prowadzone starannie. Również prowadzi się szczegółowe badania kierunku lotu

pocisków i ewentualnego miejsca ich wystrzelenia.

Indonezyjczycy chwycili za broń

MOSKWA PAP. Agencja Tass donosi o powstaniu ludności wysp Hal-mahara przeciwko Holendrom. Garnizony holenderskie zostały rozbite i Indonezyjczycy ujeli władzę w swoje ręce. Holendrzy ścigali posilkę w celu zwalczania powstania.

Dziennik „Merdeka”, nawiązując

do ostatnich wypadków w Indonezji pisze: Holendrzy powinni zrozumieć, iż 70-milionowy naród indonezyjski nie pragnie łaskawie ofiarowanej przez holenderskiego ministra kolonii Jungmanna „Wolności”, lecz będzie walczył o taką wolność, jakiej pragnie.

Sojusz francusko brytyjski

LONDYN (obsł. wł.). W związku z omawianym przez obie strony sojuszem francusko-brytyjskim w kołach miarodajnych przypuszczają, że sojusz ten zostanie zawarty jeszcze przed konferencją w Moskwie.

Dziennik „Daily Mail” przypuszcza, że traktat ten zostanie podpisanym w Dunkierce w czasie przejazdu

ministra Bevina przez ten port.

Natomiast „Daily Telegraph” jest zdania, że podpisanie tego sojuszu nastąpi w Calais.

Pisma podkreślają znaczenie zawarcia tego sojuszu, który przyczyni się do umocnienia trwałego pokoju na terenie Europy.

Udział Polski w komisji

LONDYN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym w Radzie Bezpieczeństwa toczyła się dyskusja na temat zatargu brytyjsko-albańskiego.

Rada Bezpieczeństwa przyjęła 8 głosami przy 2 wstrzymujących się

projekt wysłania specjalnej komisji, która by zbadała kwestię zaminowania cieśniny przez flotę brytyjską.

W skład komisji weszli delegaci: Polski, Australii i Kolumbii.

Raport Hoovera

WASZYNGTON (obsł. wł.). Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych dla zbadania sytuacji gospodarczej w strefach okupacyjnych Niemiec Hoover złożył prezydentowi Trumanowi sprawozdanie, w którym zaznacza, że w wyniku badań doszedł do wniosku, iż Niemcy potrzebują natychmiast-

wej pomocy w wysokości 475 milionów 500 tysięcy dolarów.

Raport Hoovera przewiduje udzielenie tej pożyczki na warunkach spłacania jej przy pomocy niemieckiego importu, przy czym wyłączony należało wszelkie opłaty wynikające z rozrachunku z innymi państwami.

radzieckim, polsko-jugosłowiańskim i w najbliższej przyszłości polsko-czeskim.

W ten sposób powstanie rzeczywisty, prawdziwy system, który w nowej obecnej sytuacji da całkowitą gwarancję i zabezpieczenie dla całej Europy przed nowymi próbami niemieckimi.

Narody, które posiadają bogate historyczne doświadczenie, wypływające ze stosunków z takim sąsiadem, jakim są Niemcy, podadzą sobie ręce, aby we wspólnym, solidarnym wysiłku opartym o wzajemną życzliwość i pomoc, budować pokój i szczęście nie tylko własne, ale także szczęście całej Europy.

A. Turczyłowicz

Rządowa pomoc dla amnestionowanych

WARSZAWA PAP. W związku z uchwaloną przez Sejm Ustawodawczy szeroką amnestią, z inicjatywy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego została powołana Międzyministerialna Komisja Niesienia Pomocy Amnestionowanym. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, Ministerstwa Aprowizacji, Ministerstwa Ziem Odzyskanych, Ministerstwa Przemysłu, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Skarbu, Polskiego Czerwonego Krzyża i Komisji Centr. Związków Zawodowych.

Komisja wyłoniła prezydium złożone z delegatów Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, Ministerstwa Opieki Społecznej, Ministerstwa Ziem Odzyskanych i PCK. Również w poszczególnych województwach powołała no analogiczne komisje. Na szczeblu powiatowym, jako organy wykonawcze komisji działają przedstawiciele opieki społecznej i delegaci Rad Narodowych. Dzięki takiej organizacji cała akcja pomocy amnestionowanym, mająca charakter pomocy rządowej, objęta została jednolitym kierownictwem.

W specjalnie do tego celu przeznaczonych pomieszczeniach w więzieniach i Urzędach Bezpieczeństwa Publicznego korzystający z amnestii więźniowie i członkowie organizacji nielegalnych, jeżeli potrzebują pomocy — mogą otrzymać pięciodniowe racje żywnościowe w postaci suchego prowiantu oraz komplet odzieży, a więc: bieliznę, ubranie, palto, obuwie (o ile amnestionowany nie ma własnych).

Celem zapewnienia pracy amnestionowanym, przedstawiciele Urzędów Zatrudnienia i PUR-u współdziałających z komisjami, kierują amnestionowanych — na ich życzenie — do pracy. Wydają im bilety kolejowe do miejsca zamieszkania, względnie do miejsca pracy, jak również zapewniają im w drodze bezpłatne noclegi.

Komisja Międzyministerialna przewiduje również, jeżeli zachodzi konieczna potrzeba, udzielenie zapomóg pieniężnych w granicach od 500 do 1000 zł.

Amnestionowani w całej pełni korzystają z wszelkich praw obywatelskich. Mają więc zapewnioną doraźną opiekę lekarską, mogą uzyskać skierowanie na pobyt w szpitalu, inwalidzi wojenni będą mieli między

innymi możliwość przeszkolenia się w licznych istniejących w kraju zakładach szkolenia inwalidów wojennych. Z drugiej strony amnestionowani podlegają obowiązkowi obywatelskim i tak np. poborowi obowiązani są odbyć służbę wojskową.

Liczba więźniów objętych amnestią wynosi około 45 tys. osób, a li-

czbę osób, które już w najbliższych dniach wyjdą z więzień, oblicza się na 25 tys.

Amnestia weszła w życie z chwilą jej ogłoszenia t. j. z dniem 25.2.47 r. Członkowie organizacji nielegalnych mogą ujawniać się w ciągu dwóch miesięcy od powyższej daty, to jest do dnia 25.4.1947 r.

Pierwsza rocznica powstania ORMO w kraju

ŁÓDŹ PAP. Obchodzona obecnie na terenie całego kraju pierwsza rocznica powstania ORMO miała na terenie Łodzi i województwa bardzo uroczysty przebieg. W Łodzi w Teatrze Wojska Polskiego odbyła się akademie, na której przemawiali przedstawiciele Milicji Obywatelskiej, Związków Zawodowych oraz Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Demokratycznych podnosząc wielkie zasługi ORMO w walce o bezpieczeństwo obywateli w Polsce.

Łódzka Komenda Grodzka skupia w swoich szeregach ponad 4 tysiące ormowców, zaś Wojewódzka Komenda ORMO jest dwukrotnie liczniejsza.

Ormowcy położyli duże zasługi na

polu likwidacji wszelkiego rodzaju bandytyzmu, kradzieży, szabrownictwa oraz nielegalnego gorzelnictwa.

ORMO przyczyniło się w znacznym stopniu do likwidacji terrorystyczno-rabunkowych band grasujących na terenie województwa, w szczególności do likwidacji bandy „Wilka”, „Lalki”, „Szewczyka”, „Warszyca” oraz „Bartosa”.

Zasługi położone w dziedzinie walki o zapewnienie obywatelom ładu i spokoju odznaczono ponad 100 ormowców z terenu Łodzi i województwa, wysokimi odznaczeniami państwowymi.

Akademie z okazji I-jej rocznicy istnienia ORMO odbyły się również we wszystkich miastach powiatowych.

Minister Bolesław Podedworny

Dotychczasowy podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych obecnie Minister Lasów, urodził się w 1898 r. we wsi Pęczratka, pow. Łomżyńskiego. Po ukończeniu szkoły wiejskiej i 2 klas gimnazjum w Warszawie, ze względów materialnych przerywa naukę. Później prowadzi własne 12 ha gospodarstwo rolne. Od 1918—21 r. służy w wojsku polskim jako ochotnik i bierze udział w trzecim powstaniu śląskim. Od 1923 r. należy do Wyzwolenia, a następnie do Stronnictwa Ludowego. Do roku 1939 bierze czynny udział w życiu społecznym w swym powiecie, jest radnym, prezesem Zarządu spółdzielni, prezesem kółka rolniczego. W ciągu całej okupacji niemieckiej — ścigany, ukrywał się. Po wyzwoleniu stanął do pracy społecznej, został przewodniczącym Łomżyńskiej Powiatowej Rady Narodowej, następnie zastępcą

przewodniczącego WRN w Białymstoku, wreszcie posłem do KRN. W Stronnictwie Ludowym piastuje od 1944 r. do chwili obecnej godność prezesa Zarządu Łomżyńskiego w Białymstoku, a od ostatniego kongresu SL — jest wiceprezesem NKW. Bierze udział w organizowaniu Samopomocy Chłopskiej. Obecnie wchodzi do Prezydium Zarządu Głównego ZSCh. Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Rolnictwa mianowany został 18 lipca 1946 r.

Podziemie ujawnia się

NOWY SĄCZ PAP. Na terenie gminy Lososina Dolna w powiecie nowosądeckim ujawniło się trzech członków bandy dywersyjnej, którzy złożyli broń.

MYŚLENICE PAP. Do władz bezpieczeństwa przybył dowódca bandy NSZ-owskiej „Huragan” przyprowadzając ze sobą 7 podwładnych. Ujawniający się złożyli automaty i inną broń.

KRAKÓW PAP. W okolicy Krościenka ujawniła się banda „Rocha”, której członkowie z bronią w ręku oddali się w ręce oddziałów wojskowych.

Wybuch Etny

RZYM PAP. Od godz. 22 dnia 23 bm. wulkan Etna na Sycylii wszedł w fazę erupcji. Lawa, płynąca z krateru, pokryła teren o promieniu 2 km. Promień ten rozszerza się ciągle zagrożając bezpośrednio miejscowość Passa. Lawa posuwa się naprzód z szybkością 70 m. na godzinę. Władze miejscowe przystąpiły do organizowania akcji ewakuacyjnej.

Strajk nauczycieli

NOWY JORK PAP. W Buffalo w stanie Nowy Jork 2.960 nauczycieli szkół średnich rozpoczęło strajk, domagając się podwyższenia poborów. Zarząd miejski nakazał zamknięcie 78 szkół, do których uczęszcza 70 tysięcy uczniów.

200 tysięcy ton zboża

WASZYNGTON (obsł. wł.). Wobec zniszczenia zasiewów zboża we Francji Stany Zjednoczone postanowiły dostarczyć Francji 200 tysięcy ton zboża.

Transport zboża ma rozpocząć się w najbliższym czasie.

Biegunowa sprzeczność

BUENOS AYRES (obsł. wł.). W związku z toczącym się sporem w sprawie terenów Antarktydy, pomiędzy Wielką Brytanią a Argentyną w dniu 3 stycznia roku bieżącego Anglia wystosowała notę, w której stwierdza, że badania, jakie prowadzi na tych terenach oraz wysp Atlantyckich są sprawą nie tylko jednego państwa, ale państw zainteresowanych wynikami badań.

Rząd brytyjski podkreśla, że udziela wszelkich informacji odnośnie tych

wyników. Z drugiej strony proponuje on rządowi Argentyny udzielenie pomocy przy przeprowadzaniu tych badań.

W odpowiedzi na tę notę rząd argentyński zaznaczył, że podtrzymuje on swoje roszczenia odnośnie tych terenów, co zaś do pomocy proponowanej przez Wielką Brytanię, to zrzeka się on jej, uważając, że potrafi badanie te przeprowadzić na własną rękę.

Odwodnienie Żuław

GDANSK (obsł. wł.). W związku z zakrojoną na szeroką skalę akcją odbudowy Gdańska i okolic przeznaczono kwotę 760 milionów złotych na odwodnienie Żuław.

Akcja ta jest prowadzona już od

dłuższego czasu i odwodniono 19 tys. hektarów terenu.

Na terenach tych będą zorganizowane liczne ośrodki gospodarcze i przemysłowe.

Młodzi prokuratorzy przy pracy

WARSZAWA PAP. 37 absolwentów kursu prokuratorskiego — opuściło w grudniu Szkołę Prawniczą Ministerstwa Sprawiedliwości w Łodzi — by po złożeniu przepisanych egzaminów — stanąć przed nowym, surowym egzaminem, jakim jest życie.

Po uzyskaniu nominacji na asesorów — absolwenci Szkoły Prawniczej rozproszyli się po całej Polsce, przyczym znaczna ich liczba osiedliła się w dużych ośrodkach sądowych, jak Warszawa, Łódź, Wrocław.

Szef Prokuratury Łódzkiej — prok. Kozłowski — już po kilku tygodniach mógł stwierdzić, iż młodzi asesorzy pracują zupełnie dobrze. W pierwszym okresie pracy — powierzono im samodzielne przesłuchiwanie Niemców w obozie na Sikawie. Sporządzane przez nich protokoły były bardzo dobre i dokładne. W najbliższym czasie uzyskają prawo pod-

pisywania aktów oskarżenia, zaś w ciągu 2—3 miesięcy spośród 5 przydzielonych do Łodzi asesorów — co najmniej trzech będą mogli być przedstawieni na stanowiska podprokuratorów.

Na terenie apelacji wrocławskiej zatrudnionych jest czterech absolwentów Szkoły; dwóch spośród nich, zdaniem Prokuratora Sądu Apelacyjnego — Gajewskiego — rokuje jak najlepsze nadzieje.

Prokurator Bednarz, szef stołecznej prokuratury jest zdania, że Szkoła Prawnicza zdała swój egzamin. Absolwenci jej w krótkim czasie osiągnęli wyniki, upoważniające ich do zajęcia poczesnego miejsca w Prokuraturze.

Podkreślić należy, iż Szkoła Prawnicza dostarczyła element o jednolitym obliczu społecznym, co na terenie sądowym posiada szczególne znaczenie.

Rokowania handlowe

WARSZAWA (obsł. wł.). W związku z pobytem delegacji polskiej w Południowej Ameryce w najbliższym czasie zostaną podjęte rokowania pomiędzy Polską a Brazylią.

Brazylia jest krajem posiadającym duże zapasy dewiz.

Osadnictwo na Pomorzu

BYDGOSZCZ (obsł. wł.). W najbliższym czasie na terenie województwa Pomorskiego zostanie osiedlonych 30 tysięcy osadników rekrutujących się z spośród zdemobilizowanych żołnierzy.

